

Taskforce Nederland HPV-kankervrij: ‘Nederland moet meer doen om HPV-kanker te voorkomen’.

Op 17 november 2020 lanceert de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) haar campagne om baarmoederhalskanker voor 2080 mondiaal tot zeldzame ziekte te maken (“*Global Strategy to accelerate the elimination of Cervical Cancer*”). Wereldwijd krijgen jaarlijks 570.000 vrouwen baarmoederhalskanker en 311.000 vrouwen sterven daar aan, het merendeel in lage en midden inkomenslanden. De taskforce Nederland HPV-kankervrij wil hier graag aandacht voor vragen: de cijfers voor Nederland zijn jaarlijks 800 nieuwe diagnoses en 220 doden. Deze cijfers kunnen flink omlaag wanneer meisjes deelnemen aan de HPV-vaccinatie en vrouwen aan het bevolkingonderzoek baarmoederhalskanker. En ook voor mannen valt een hele wereld te winnen bij HPV-gerelateerde kankers.

Baarmoederhalskanker wordt voor ruim 98% veroorzaakt door het HPV virus. Baarmoederhalskanker is zeer goed te voorkomen door HPV vaccinatie, en, indien tijdig opgespoord door screenen, zeer goed te behandelen. Bij diagnose in een laat stadium is dit helaas niet het geval.

Actie is nodig

Het is van groot belang dat ook in Nederland actie wordt ondernomen de gestelde targets van de WHO veel eerder te behalen dan 2080. Hiervoor is nodig dat Nederland met haar gezondheidssysteem HPV-vaccinatie en screening beter bereikbaar maakt. Als zorgprofessionals spelen wij hierin een belangrijke rol. Daarom slaan wij de handen ineen middels deze taskforce. Hoe mooi zou het zijn als wij baarmoederhalskanker en andere HPV-kankersoorten in Nederland – en in de wereld – zeldzaam kunnen maken.

HPV-vaccinatie voorkomt veel vormen van kanker

Vaccinatie is effectief en veilig gebleken. Het HPV-vaccin is wereldwijd al aan 200 miljoen vrouwen en mannen toegediend. Er zijn geen ernstige bijwerkingen beschreven. HPV-vaccinatie beschermt vrouwen niet alleen tegen baarmoederhalskanker, maar ook tegen vagina- en schaamlipkanker, anuskanker en kanker van de mond- en keelholte. Ook bij mannen komt HPV-gerelateerde kanker voor, zoals anuskanker, kanker van de mond- en keelholte en peniskanker. Totaal komen er jaarlijks bijna 500-600 doden door HPV gerelateerde kanker voor in Nederland die wij grotendeels door vaccinatie kunnen voorkomen. Daarom heeft de Nederlandse Gezondheidsraad in 2019 aanbevolen om meisjes en jongens van 9 jaar te vaccineren en om een inhaalvaccinatiecampagne te organiseren voor mannen en vrouwen t/m 26 jaar. VWS heeft gemeld dat vanaf 2021 jongens en meisje van 9 jaar worden gevaccineerd². Het is van groot belang dat ook de kansen van de inhaalvaccinatiecampagne voluit worden benut.

Taskforce Nederland HPV-kankervrij

De taskforce Nederland HPV-kankervrij bestaat uit vertegenwoordigers vanuit de publieke en curatieve gezondheidszorg, (ex)-patiënten (patiënten vereniging voor vrouwen met gynaecologische kanker Olijf) en mensen uit de doelgroep voor vaccinatie en screening. De taskforce stelt zich ten doel om in Nederland al in 2035 “baarmoederhalskanker tot een zeldzame ziekte” te maken door de krachten te bundelen om de opkomst voor vaccinatie en screening te bevorderen onder andere door gerichte voorlichting aan professionals en doelgroepen te geven.

Campagne van de Wereldgezondheidsorganisatie.

De WHO campagne heeft als doel om baarmoederhalskanker tot een zeer zeldzame ziekte te maken (incidentie <4 per 100.000) in 2080. Hiervoor heeft de Wereldgezondheidsorganisatie het **90-70-90** target gesteld. Dit betekent dat wereldwijd in 2030, 90% van de meisjes wordt gevaccineerd tegen HPV, 70% van de vrouwen meedoet aan het bevolkingsonderzoek baarmoederhalskanker en dat 90% van de vrouwen met voorlooptadia van baarmoederhalskanker een adequate behandeling krijgen. In Nederland halen wij op dit moment twee van de targets niet: de vaccinatie graad en de opkomst voor screening zijn te laag. De landelijke vaccinatiegraad voor HPV voor meisjes geboren in 2005 is wel recent met 7,5 procent toegenomen tot 53 procent. Dat cijfer ligt iets hoger (58,5 procent) wanneer we ook de vaccinaties meenemen die na de 14e verjaardag zijn gegeven (RIVM 2019)¹. In 2018 maakte slechts 58% van de uitgenodigde vrouwen gebruik van de mogelijkheid om baarmoederhalskanker vroegtijdig op te sporen. Het opkomstpercentage is bovendien al jaren dalende.

Bronnen:

1. RIVM 30-6-2020 <https://rijksvaccinatieprogramma.nl/nieuws/vaccinatiegraad-toegenomen-hpv-zelfs-flink>
2. <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2019/09/26/blokhuis-jongens-krijgen-ook-vaccin-tegen-hpv-kanker?fbclid=IwAR0BnPnh4m40YlSkFi66FiLxvGNg3sSiK7mzny-Eu6jTbweQCTTtBdDeJTg>

Namens

AJN Jeugdartsen Nederland

NVIB Nederlandse Vereniging voor Infectieziektebestrijding

Olijf netwerk voor vrouwen met gynaecologische kanker

NVVP Nederlandse Vereniging voor Pathologie

NVOG Nederlandse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie

Aidsfonds – Soa Aids Nederland

NHG Expertgroep Seksuele gezondheid

KWF Koningin Wilhelmina Fonds

NederlandHPVkankervrij@erasmusmc.nl

Verder informatie: dr. Folkert van Kemenade, dr. Heleen van Beekhuizen. Erasmus MC. 010-7042246